

Aan:	De gemeenteraad
Van:	Het college van burgemeester en wethouders
Datum:	10 februari 2026
Zaaknummer:	00001221079
Onderwerp:	Schriftelijke vragen CDA Geestmerambacht 27 jan 2026

Aanleiding

Op 27 januari 2026 heeft het college schriftelijke vragen ontvangen van raadslid Walter van de fractie CDA over de kadernota Geestmerambacht 2027 en het financieringsvoorstel. In dit collegebericht staan de antwoorden op deze vragen.

Toelichting van de vragensteller(s)

Op **26 juni 2025** is in Alkmaar een motie aangenomen om te onderzoeken hoe een stappenplan voor beëindiging van de gemeenschappelijke regeling vorm kan krijgen. Daarbij moet ook aandacht worden besteed aan uittredingskosten en een inventarisatie van de basis beheerstaken van het recreatieschap en of deze mogelijk op een andere wijze kunnen worden uitgevoerd.

In het debat in Alkmaar werd aangegeven dat het bestuur een “waterhoofd” is. M.a.w. : kan het bestuur niet een stuk goedkoper en moeten we daarom niet stoppen met de organisatie hiervan via de constructie van een gemeenschappelijke regeling?

Op **5 november 2025** heeft er een gemeenschappelijke informatiesessie van de raden van Alkmaar en Dijk en Waard plaatsgevonden.

Op **19 december 2025** heeft het bestuur van Recreatieschap Geestmerambacht de kadernota 2027 aangeboden. Het algemeen bestuur heeft de kadernota 2027 vastgesteld in haar vergadering van 2 december 2025 en de kadernota vormt de basis voor de programmabegroting 2027 die begin april wordt opgestuurd aan de deelnemers.

Het Algemeen Bestuur benadrukt in haar aanbieding van de kadernota 2027 het belang van een goede samenwerking inzake de recreatieve opgaven in dit gebied, dit mede naar aanleiding van de ingediende motie van de gemeenteraad van Alkmaar. De colleges werken aan een gezamenlijk procesvoorstel om de mogelijkheden te onderzoeken voor het herzien van de GR in de huidige vorm. Het eerste gesprek heeft reeds 16 december 2025 op verzoek van de gemeente Alkmaar plaatsgevonden.

Op **13 januari 2026** heeft het college van Alkmaar een raadsvoorstel Financieringsverzoek GR GAB ter besluitvorming aangeboden aan de raad.

Op het moment van indiening (27 januari 2026) van deze schriftelijke vragen is er nog geen raadsvoorstel van het college van Dijk en Waard. Desalniettemin dienen wij deze vragen in omdat de ontstane feitelijke situatie voor beide gemeentes gelijk is en de beantwoording beide deelnemers aan deze gemeenschappelijke regeling betreft. Vergelijkbare vragen worden door de CDA-fractie in Alkmaar ingediend.

Beantwoording

Het college beantwoordt de gestelde vragen als volgt.

Inleiding

De gemeenteraad van Dijk en Waard heeft op 21 januari het raadsvoorstel Financiering Uitvoeringsprogramma Geestmerambacht ontvangen.

Antwoorden

Inleiding: Er staat in de aanbiedingsnota college Alkmaar van het Raadsvoorstel Financieringsverzoek Recreatieschap Geestmerambacht (GAB) van 13 januari 2026 : “In bestuurlijk overleg is vastgesteld dat directe gemeentelijke financiering niet past binnen de geldende financiële en treasurykaders.”

Vragen A:

1. Geldt deze argumentatie ook voor de gemeente Dijk en Waard?
2. Zo ja: Welke specifieke financiële en treasurykaders bepalen dat directe gemeentelijke financiering door de gemeente niet past? Welke kaders worden overtreden en wat zou daar het gevolg van zijn?

Antwoord van het college:

De weigeringsgronden voor het verstrekken van een geldlening zijn opgenomen in de door de raad vastgestelde ‘Beleidsregels verstrekken gemeentegaranties en geldleningen gemeente Dijk en Waard 2024’. In dit geval is met name Hoofdstuk III, artikel 4, lid d relevant:

Het College wijst de aanvraag om verstrekking van gemeentegarantie in ieder geval af, indien: d. de aanvrager naar het oordeel van het College in staat moet worden geacht door middel van een voorliggende voorziening op andere wijze dan met gemeentegarantie de te realiseren zaak of zaken te kunnen financieren, waarbij een eventueel rentevoordeel dat met de verlening van gemeentegarantie kan worden behaald op zichzelf niet als grond voor het verlenen van gemeentegarantie kan gelden.

In de beleidsregels is opgenomen dat bij het verstrekken van een geldlening dezelfde voorwaarden gelden als bij het verstrekken van een gemeentegarantie (Hoofdstuk V, artikel 6, lid 2). Waar ‘gemeentegarantie’ staat, kunt u daarom ‘geldlening’ lezen.

Uit contact met zowel de BNG Bank (Bank Nederlandse Gemeenten) als de NWB Bank (Nederlandse Waterschapsbank) blijkt dat beide banken financiering verstrekken aan Gemeenschappelijke Regelingen tegen nagenoeg dezelfde voorwaarden als aan een gemeente. Omdat deze voorliggende voorziening bestaat, past het financieringsverzoek van het Recreatieschap niet binnen de kaders van artikel 4, lid d van de beleidsregels.

Het gevolg van het overtreden van de beleidsregels door het toch verstrekken van een lening aan het Recreatieschap door de gemeente is dat het uitlenen van geld in dit geval een onnodig negatief effect heeft op de schuldpositie, de solvabiliteit en de benodigde weerstandscapaciteit van de gemeente, het dertig jaar extra administratieve beheerwerkzaamheden met zich meebrengt (contract, monitoring, verantwoording) en het krediet- en renterisico's met zich meebrengt.

Inleiding: Het Algemeen Bestuur van het GAB legt in de kadernota twee financieringsopties voor aan de gemeenten. Optie A – Financiering via gemeentelijke leningen (voorkeursroute Algemeen Bestuur) en Optie B – Eénmalige incidentele bijdrage (renteloos). De voorgestelde externe financiering door anderen dan de gemeente valt niet onder een van deze twee opties. In de aanbiedingsnota van het college Alkmaar staat: “Afgesproken is dat de financiering via het recreatieschap zelf wordt georganiseerd.”

Vragen B:

1. Hoe is dit voorstel te rijmen met de opties die het algemeen bestuur voorlegt? Is het bestuur unaniem in zijn oordeelsvorming?
2. Is het college zich bewust van het feit dat financiering door het recreatieschap zelf de kosten van de financiering (aanmerkelijk) verhoogd?
3. Is er een indicatie te geven hoeveel hoger deze kosten kunnen zijn?

Antwoord van het college:

1. Het Algemeen Bestuur van het Recreatieschap Geestmerambacht heeft u de kadernota 2027 en twee financieringsopties voor het Uitvoeringsplan aangeboden voor een zienswijze. Dat was in lijn met de zienswijze van uw gemeenteraad op de Kadernota 2026 en Programmabegroting 2026.
De colleges van Dijk en Waard en Alkmaar constateerden na het ontvangen van de aanbiedingsbrief van het Algemeen Bestuur dat directe gemeentelijke financiering aan het recreatieschap niet past binnen de geldende financiële en treasury kaders van beide gemeenten.
2. Uit navraag bij de Bank Nederlandse Gemeente (BNG) en de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) blijkt dat de percentages voor de leningen voor beide publiekrechtelijke partijen nagenoeg gelijk zijn.
3. Zie het antwoord op vraag 2.

Inleiding: De colleges werken aan een gezamenlijk procesvoorstel om de mogelijkheden te onderzoeken voor het herzien van de GR in de huidige vorm.

Vragen C:

1. Herkent het college het argument voor de motie van Alkmaar dat de bestuurskosten “te hoog” worden ervaren? (Noot: herkenning van het argument in het debat is niet gelijk aan “onderschrijven” van het argument).
2. Een gezamenlijk procesvoorstel voor uittreding van Alkmaar en vervolgens een onderzoek kosten tijd, capaciteit en geld: is het niet eenvoudiger om een gedetailleerde analyse te maken van alleen de bestuurskosten? Bij de gemeenschappelijke informatiesessie van de twee raden op 5 november 2025 antwoordde het bestuur immers dat organisatie van het recreatieschap via de GR of buiten de GR om wat de kosten betreft niet veel uit zou maken. Een gedetailleerde analyse van de bestuurskosten (18% van de totale jaarlijkse kosten) zou hier snel duidelijkheid over kunnen geven.

Antwoord van het college:

1. Ja, het college herkent dit argument.
2. Ja, het is eenvoudiger om een gedetailleerde analyse te laten maken van alleen de bestuurskosten, dan om gezamenlijk te komen tot een procesvoorstel voor uittreding en herziening van de samenwerking.

Inleiding: Het Recreatieschap Geestmerambacht vervult een belangrijke recreatiefunctie voor inwoners van Alkmaar en Dijk en Waard en ondersteunt ook de realisatie van andere beleidsdoelstellingen in met name het sociaal domein.

Aan de opbrengstenkant staan bezoekersaantallen en waardering van het bezoek aan het gebied.

Aan de kostenkant kan in ieder geval een vergelijking worden gemaakt met andere recreatiegebieden.

In de informatiesessies in Dijk en Waard is ook aan de orde geweest dat het Recreatieschap Geestmerambacht niet duur is in vergelijking met andere recreatiegebieden.

Vragen D:

1. Kan het college een transparante vergelijking (laten) maken van de kosten van het Recreatieschap Geestmerambacht in vergelijking met andere recreatiegebieden, indien mogelijk ondersteund door “opbrengstgegevens” zoals bezoekersaantallen?

Antwoord van het college:

Een dergelijk overzicht maakt Recreatie NH jaarlijks beschikbaar in haar jaarverslagen. Hierbij de link: [Kosten / Baten per Schap - Jaarverslag Recreatie Noord-Holland](#) en hieronder een beeld over 2024. Jaarlijks kan dit beeld wijzigen afhankelijk van lokale vraagstukken, visies, uitvoering, opdrachten.

Een aantal percentages vallen op:

- Bestuur en ondersteuning (18%): Geestmerambacht heeft het hoogste percentage. In 2024 werd €535.000 besteed aan Bestuur en Ondersteuning. Circa €60.000 daarvan werd besteed aan het Bestuursbureau Recreatieschappen. Vanaf 2026 zijn die kosten er niet meer. Als vergelijking: In drie van de vier andere schappen lag het bedrag voor Bestuur en Ondersteuning tussen de €520.000 en €600.000. In Spaarnwoude was het €1,3 miljoen.
- Participantenbijdrage (22%): De inkomsten van het Geestmerambacht bestaan voor een klein deel uit de participantenbijdrage. Andere schappen variëren van 27% tot 73%. Bij het Geestmerambacht is in het verleden door de HAL-gemeenten een reserve gevuld met opbrengsten uit woningbouw. We profiteren nu nog van die reserve.
- Subsidies (18%): In 2024 zijn voor het project De Groene Loper provinciale subsidies ontvangen voor natuurontwikkeling en een fietspad. Het gaat om een totaalbedrag van circa €1,4 miljoen.

Waar ging het geld heen? (2024)	Toezicht	Inrichting en Ontwikkeling	Bestuur en ondersteuning	Gebiedsbeheer	Dotatie reserve
Geestmerambacht	6%	6%	18%	70%	0%
Alkmaarder- en Uitgeestermeer	4%	4%	15%	58%	19%
Twiske Waterland	8%	6%	15%	66%	5%
Amstelland	9%	4%	10%	67%	10%
Spaarnwoude	3%	2%	6%	40%	49%

Waar kwam het geld vandaan? (2024)	Bezoekers aantallen	Participanten bijdrage	Onttrekking reserve	Exploitatie opbrengsten	Subsidies
Geestmerambacht	3.115.000	22%	33%	27%	18%
Alkmaarder- en Uitgeestermeer	1.567.000	67%	15%	17%	1%
Twiske Waterland	2.105.000	73%	0%	27%	0%
Amstelland	2.627.500	73%	7%	19%	1%
Spaarnwoude	8.557.700	27%	47%	24%	2%

Bijlagen

-